

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS PRIJS

Voor de maand 12

3 maanden per post 14

(Verschijnende driemaal in de week op Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

DICERE VERUM SUID VETAT

HORATIUS.

ADVERTENTIEN

15 cents de regel

behalve 35 cents regel

ENCYCLICA (Zendbrief)

ONZEN HEILIGEN VADER PIUS IX.

BIJ DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID PAUS.

AL DE GENERAALS, ABTEN, PROVINCIALEN

ANDERE OVERSTEN DER RELIGIEUSE ORDEN.

Religieusen, mijne geliefde zonen, heil en apostolischen zegen!

Nauwelijks waren hij, door de geheime raadsbesluiten der goddelijke Voorzienigheid, tot de regering der algemeene Kerk geroepen, of wij beschouwden onder de voornaamste zorgen onzer apostolische taak, als eene der voornaamste, om onze godsdienstige huisgezinnen te omringen van de teederste aandoeningen onzer vaderlijke liefde, dezelve te beschermen en met al de kracht onzer ijvers te verdedigen en tevens bij te dragen tot derzelve luister en welvaart. Onder de ingeving van den H. Geest door mannen eener uitstekende heiligheid, ter meerdere eere Gods en heil der zielen ingesteld, door den Apostolischen Stoel bekrachtigd, maken zij door de overvloedige werkzaamheden, die hen worden toegezonden, verscheidenheid aan, welke de Kerk met zoo veel glans omringt en zijn zij die hulp roepen, de keur der strijders van Christus, die altijd een der schoonste sieraden en levigste pilaren der godsdienst en der staten geweest zijn.

Door eene uitstekende weldaad van God tot de naleving der evangelische raden geroepen, alle dingen als stof beschouwende ter eere van de verhevene wetenschap van Jesus Christus, uit een verheven oogpunt en met een onverwinnelijk hart, op alle aardse zaken nederziende, geen ander pleidooi hebbende dan wat hemelsch is, hebben de vaders der verschillende orden zich altijd bepoend onledig te zijn met die voortreffelijke werken, die aan roemrijke arbeid, welke hen zoo verdienstelijk maken jegens de catholijke Kerk en de burgerlijke maatschappij.

Niemand, inderdaad, is onkundig of kan onkundig zijn, dat de religieuse orden, sedert het begin ihrer eerste instelling, zich vermaard hebben gemaakt door een groot onnoemelijk getal mannen, uitstekend door de algemeenheid van kennis, uitgebreidheid van geleerdheid, den glans ihrer deugden, den luister der hoogste waardigheden, mannen, die van de vurigste liefde voor God en hunnen evenmenschen drakende, aan de wereld, de menschen en de engelen ten schouwspel gegeven, hunnen wellust vianden, om dag en nacht aan de oerweging en innige betrachting der goddelijke zaken te bezighouden, van in hunne lichamen de versterking om Jesus Christus te dragen; om, naar het opent uit het meesten, het catholijk geloof en de leer der Kerk te verbreiden; om dapper te strijden en met moed voor dat geloof alle wreedheden, folteringen, pijnen en dooden te doorstaan; om de wroeste en barbaarsche volkeren, die

in des auterims aller dwalingen, tot het licht des Evangelies uit de rookheid der zeden beraden sijn aller ondeugden tot de beoefening der deugd en maatschappelijke beschaving over te brengen; bin de letteren, wetenschappen en kunsten uit derzelve ondergang te redden; den den geest en fier hart der jeugd, van de teederste kindschheid af, tot godsvrocht en goede zeden op te leiden en haar te voeden met de heilige leer; om eindelijk degenen die het ongeluk gehad hadden, de wegen der zaligheid te verlaten op dezelve terug te brengen. En dat is nog niet alles; geenerbet haalige liefde, welke die mannen, wier angewanden barmhartigheid zijne zelfde met gevaar van hun eigen leven, niet hebben en, oefening gebracht. Gevangenen, zieken, ziekgenden, armen, niemand is er, aan welken hij niet met de teederste liefde de geschikte hulp en geheel christelijke liefdadigheid en hulp verleend hebben, geene smarten, welke zij niet denigden, geene armen, welke zij niet afdroegden, geene nood, waaraan zij niet door allen goede werken en apostolischen voorzien hebben.

En dat is dan ook de reden, waarom de vaders en Leerders, met zoo veel recht, den lof der mannen, aan de evangelische volmaaktheid gewijd, zoo hoog gezongen hebben en met zoo veel kracht degenen hebben bestreden, die de vermetelheid zoo ver dreven, om die heilige instellingen als noodeloos of zelfs nadeelig voor de maatschappij uit te krijten. Dit is de reden waarom de Roomsche Pausen, onze voorgangers, altijd met de innigste liefde jegens de religieuse orden bezield, nooit opgehouden honden dezelve te verdedigen, met het schild des apostolischen gezags te dekken en met voorregten en eerbewijzen te overladen, wij zij volkomen overtuigd waren van de belangrijke voordelen en schitterende weldaden, ten allen tijden uit de religieuse orden door de gansche catholijke wereld voortgesproten, dat is de reden, waarom die zelve Pausen, onze voorgangers, voor dat gedeelte van den akker des Heeren met zoo veel deelneming bezield waren dat zij nauwelijks ontwarende dat de vijand onkruid tusschen de tarwe zaaide en dat jonge vruchtbare wijngaarden trachten te vernielen, onverwijld al hunne zorg besteedden; om alles wat het goede zaad belletten kon, de aangenaamste en overvloedigste vruchten op te leveren; uit te roejen en te vernietigen.

Het is zonder twyfel, om die reden, dat onder onze voorgangers Clemens VIII, Urbanus VIII, Innocentius X, Alexander VII, Clemens IX, Innocentius XI, Innocentius XII, Clemens XI, Pius VII, Leo XII, roemrijke gedachtenis, niet opgehouden hebben, zowel door de heilzaamste raadgevingen, door de wijzeste besluiten en instellingen, al de pogingen der pauselijke voorzichtigheid en waakzaamheid aan de vanden, om in alles de kwalen af te wenden, welke in de droevige omstandigheden der zaken en tijden, in religieuse genootschap

pen binnengeslopen waren, en om, in hun midden de geregelde tucht te handhaven of te herstellen. Daarom dan ook hebben wij, door de brandende liefde, welke wij de religieuse orden toedragen aangevuld, en het spoor onzer voorgangers drukende, tevens steunende op de hoogstwijze besluiten der kerkvergadering van Trente (sess. XXV) besloten, om volgens den pligt onzes opperst apostelambts en met al de liefde van ons hart, al onze gedachten en zorgen over uwe godsdienstige gezinnen uit te strekken, ten einde het zwakke te versterken, het zieke te genezen, het gebrokene weder heel te maken, het verdoelde op den rechten weg terug te brengen, het gevallen weder op te heuren; om daardoor dagelijks de volmaaktheid der zeden, de heiligheid des levens, de naleving der geregelde tucht, de letteren, vooral de gewijde wetenschap en de aan elke orde eigene wetten meer en meer te doen blijven.

Want, ofschoon wij ons levendig in den Heer verheugen, te zien, hoe het groote getal kinderen der heilige huisgezinnen zich, met alle kracht en aandrongen van de pligten hunner roeping, toelaggen om schitterende voorbeelden te geven van alle deugden en alle deugdzaamheden, die de vermetelheid van de bediening van het heil der zielen arbeidzaam te zijn, en alerwege den goeden gear van Jesus Christus te verspreiden; bedroef het ons echter, er eenigen te ontmoeten, die, hunne roeping en waardigheid vergeten hebbende, zoodanig vervallen zijn van de grondstellingen, welke zij omhelsd hadden, tot groot nadeel hunner orde zelve en der gelovigen, dat zij niet meer hebben dan den schijn en het uiterlijke der godsvrucht en door hun leven en hunne zeden de heiligheid, den naam en zelfs het gewaad der instelling, welke zij omhelsd hebben, tegenspreken.

Het is dus aan u, welbemindde zonen, die de oversten dezer orden zijt, dat wij dezen brief, den opregten toek onzer ijverige belangstelling voor u en uwe orden rigten, om u bekend te maken met het voornemen, hetwelk wij gevormd hebben om de kloosterlijke tucht te herstellen. Ons eenig doel in deze onderneming, is om, met Gods hulp, de geschikteste maatregelen te be-rainen en ten uitvoer te leggen, om in elk godsdienstig gezin een sterk en bloeiend leven te herstellen of te onderhouden, tot nut der volkeren, tot uitbreiding der goddelijke dienst en tot meerdere bevordering der eere van God.

Ons verlangen, het deel van onzen ijver is vooral om uit de religieuse orden behendige en erijvere werkdieden te trekken, even uitstekend door hun godsvrucht als door hun doorzicht, maar vooral volmaakt in alle soort van goede werken, die welke wij kunnen bezigen in de verzorging van den wijngaard des Heeren; tot de uitbreiding van het catholijk geloof, vooral bij de ongelovige volkeren, in een woord tot de gewichtigste aangelegenheden der Kerk en van den apostolischen Stoel. Ten dien einde, en om, op eene zeer belangrijke

schaal als mogelijk is, de loofzamenlijke werkschen te bereiken, dat doel, hetwelk voor de godsdienst en voor de religieuse orden zelf zoo gewichtig is, en het voetspoor onzer voorgangers volgende, hebben wij eene afzonderlijke Congregatie van onze eerbiedwaardige Broeders de Kardinalen der heilige Roomsche Kerk, oogerigt, welke wij genoemd hebben Congregatie van den geordenden Staat: *de statu regularium ordinum*, opdat wij in een zoo gewichtig werk ondersteund worden door de uitstekende wijsheid, doorkneepte ervaring, de kunde en geoesfendheid onzer eerbiedwaardige Broeders.

Doch ook u, welbemende zonen, roepen wij op, om deel te nemen aan dit groote werk: wij vermanen u in den heer, wij bidden u dringend om binnendeedig uwen arbeid bij den zorg van onzen vader te voegen, opdat uwe orde hare aloude waardigheid, en den glans van haren oorspronkelijken iufter herkrigje. Stelt daarom, krachtens de plaats, welke zij bekleedt en de waardigheid, waartoe zij verheven zijt, alles in het werk, opdat de religieusen, welke aan u onderworpen zijn, ernstig nadenkende over de roeping, welke zij ontvangen hebben, op eene naar waardige wijze voortwandel en zich altijd toelaggen om Gode getrouw te blijven in de geloften, welke zij voor hem afgelegd hebben.

Zorgt dus met eene waakzaamheid, welke niets te wenschen overlaat, dat zij, het doofluchtig voorbeeld hunner voorgangers volgende, de heilige tucht in acht nemende, zonder voorbehoud de vermaak, de schouwspelen, de zaken der wereld, waarvan zij afstand gedaan hebben, vlugende, zich geheel en onophoudelijk aan het gebed, aan de overweging der hemelsche zaken, aan de leer, aan de lezing, aan het heil der zielen, volgens de vaststelling hunner orde, toewijden. Waakt met de uiterste zorg, dat zij, verstorven in het vleesch, levendig in den geest, zich aan het volk van God yertoonen: zedig, ootmoedig, matig, zachtzinnig, geduldig, rechtvaardig, onberispelijk in hunne zeden, vurig in hante, liefde, eerzaam in hunne wijsheid, aan niemand eenige aanleiding tot belediging, maar aan allen het voorbeeld der goede werken gevende; zoodanig dat zij zelfs hunne vijanden besehaamd maken en met verwondering doen ontwaren, dat zij geen kwaad van hen weten te zeggen.

Gij weet inderdaad, hoeveel heilichheid des levens, hoeveel glans van dengden zij aan den dag moeten leggen, die dagelijks afstand gedaan te hebben van al de aantrekkelikheden, vermaken, verdelingen, en ijdelheid der wereldsche zaken behoeft en beleden hebben, zich aan God en zijne dienst alleen te hechten; opdat het christen volk, in hen als in eenen helderen spiegel zijnde, zoodanige lessen van vroomeheid, godsdienst en alle deugden ontvangon, dat het zelf met vrucht de wegen des Heeren bewaude.

Doch daar de droezzaamheid en de bloei van elk heilig geem geheel afhangt van de voorzichtigheid in het onnemen der novicen en in hunne volmaakte vorming, vermanen wij u vooral, om met de meeste zorg, het karakter, den geest, en de zedelijke vormen van degenen, die plaats in uwe orde wille namen en naauwkeurig nategaan, welk vernemen, welke geest, welke bewegredenen hen roepen om het kloosterleven te onthelen. Eenmaal vermeld dat zij, door die omheling, niets anders dan God hebben dan de eer Gods, het welzijn der heilige heil hunner eigen zielen, en dat van zichzelf afsteedt dan al uwe zorgen, al uwe vermaningen, dat zij, tijdens hun noviciaat, door bekwame meesters, heiliglijk en naar de eigene wetten van de orde gevormd worden; en zoo veel mogelijk tot alle deugden hen tot het kloosterleven, hetwelk zij onthelen hebben, opgeleid worden. En wij de voornaamste en schitterendste roem der religieuse orden altijd is geweest de studie en volhardende beoefening der letteren, het schrijven van

groote geleerde en bekwame verhandelingen, de roem der goddelijke en menschelijke wetenschappen, vermanen wij u, dringen wij, zoo veel mogelijk op u aan, om met de grootste zorg en het grootste overleg, naar de wetten der orde, en redeneerplaat van studien op te maken, en uwe begienden het werk te stellen, opdat uwe religieusen zich volstandig op de schoone kunsten en vooral op de ernstige studie der gewijde wetenschappen toelaggen, ten einde zij, aldus, in de gezonde leer uittuimende, zich niet doorzigt en godsvreacht kunnen kwijten van de bijzondere pligten hun beroeps en de verplichtingen der heilige bediening.

Doch daar wij, boven alles, wenschen, dat degenen, die in het kamp des Heeren strijden, met eenparige stemmen God en den Vader van Onzen heer Jesus Christus verkeren en dat zij, naar dezelfde leer gevormd en in dezelfde gevoelens opgeleid, met oprigte zorg de eenheid des geestes in den hand des vredes bewaren, vragen wij u, en vragen wij u, nogmaals met den sterkten aandrang, dat gij, vereenigd door de banden der innigste eendragt en liefde, door de volmaakte overeenstemming van geest, met onze eerbiedwaardige broeders de bisschoppen en de wereldlijke geestelijkheid, niets dierbaarders in het werk uwer bediening, hebhet, dan uwen ijver te vereenigen met uwe krachten samen te spannen, tot stichting van het lichaam van Christus, als wedijverend naar steeds volmaaktere zaken strevende. *Want even als er door de reguliere en seculiere oversten en hunne afhankelijkke en onafhankelijke onderhoorigen slechts een enkele en algemeene kerk is, buiten welke niemand salig kan worden, even als er voor allen slechts een Heer, een geloof en een doopsel is, past het ook, dat allen slechts een ritgenotum hebben, ook slechts eenen wil hebben, en dat zij, als broeders onderling door den band van liefde van elkander verdeenigd zijn.* (Gloss. uiterste de exco. prelat.)

Ziedaar, welbemende Zonen, de vermaning, welke wij goedgevonden hebben u in dezen brief mede te deelen, opdat gij wel moget besefsen, hoeveel liefde wij u en uwe godsdienstige huisgezinnen toedragen en met hoe veel ijver wij willen voorzien in dierzelfer handhaving, voordeel en bloei. Wij twifelen niet of gij zult, van uwe zijde, er roem in stellen, om naar uwe deugd, uw doorzigt, uwe godsvreucht, de voortreffelijkheid uwer godsdienstige gevoelens en de onbegrensde genachtigheid, welke gij voor uwe orde koester, aan onze verlangens zorg en raadgevingen, in al dierzelfer uitgestrektheid te beantwoorden. In dit stellig vertrouwen en als den bewijs onzer liefde en eigene genachtigheid jegens u en uwe religieusen, even als tot eenen waarborg van alle hemelsche gaven, geven wij u, godsdienstige mannen, welbemende zonen, uit den grond van ons hart en met de eerste liefde, onze apostolischen zegen.

Gegeven te Rome, bij de heilige Maria de Meerdere, den 17 juni des jaars 1847, het eerste van onze Pauselijke regering.

KERKELIJK STAAT.
ROME 28 juli. Wij zijn geheel bekomen van ons ziekte van den 17 juni van den vreedendroomb van sommige krankhe bersenen, blijft niets overig dan eenige vooringnemenheid tegen drie of vier personen, tegen welke hunne antecedenten en de verwekking des volks, meer nog dan enige bepaalde dadzaken, de wasprijngen der justitie inroepen. De voormalige president der militaire commissie van de provincie Bologna, de kolonel Piredda is gisteren in het kasteel Santo Angelo opgesloten. De agent van politie Minardi, tegen welke zoo veel kwaad gewelt werd, is niet gevangen genomen, hoewel men genield had. 11 maandag verspreidde zich het gerucht dat men hem in een harts in de nabijheid van de kerk van den *St. Andreas della Frate* gezien had. Datzelfk is een zamenscholing gevormd, de nieuwsgierigen strou-

men in menigte, de mannen van wanorde, zoals men overal aantreft, mengen zich onder het volk. Men schreeuwt, men fluit, men dinstingelt eenen klo haren, sommigen knippen op de daken, andere ontzerzen de kellers, terwijl de menigte van uwe zijden, welke de straat oppullen, eren van haat, gelach en grout laat hooren. Het was eene wezenlijke *caragna*, in den volsten zin van de romeinsche spreekwijze. Doch die oploophende in ernstige wanorde ontaarden. De gouverneur *ad interim*, de heer Murandi, begeeft zich ter plaatse. Op eenen stoel geklommen, tusshen twee tuortsen geplaatst, spreekt hij het volk aan en begeeft zich daarna van de eene groep naar de andere, de vreedzame burgers vermanende zich te verwijderen maar te vergeefs. De menigte bleef halstarrig in het drekbed vasthouden, dat men haar wilde misleiden en den vriedachtigen agent te vermoorden.

Middelerwijl komt Pater Ventura, welken eenige personen in allerijl aan zijn klooster waren gaan roepen, ter plaatse. Het was toen reeds avonds. De beoefende heilige Dakt Sla (daarvoor Oer St. An drieskerk openen; men ontsteekt de kaarsen van het altaar; hij staat op alle plaatsen en in de klimt den predikstoel, u de uitwerking van dit buitengewoon tooneel, van die godsdienstige plegtigheid op dat oar, van dat welsprekend woord in dat oogenblik van opgewondenheid te beschrijven, ware onmogelijk. Maar dit alles geeft u een denkbeeld van hetgeen het romeinsche volk boven alle andere volkeren onderscheidt. De stem der godsdienst, de aangeboden naam van Pius IX heerschen over al het gerucht wat de twedragten maken kunnen. De menigte hoort naar dien vermaarde prediker, valt in aanbidding neder, bidt en gaat zonder verwarring uiteen.

Eene daad van bilijke gestrengheid tegen een persoon, die te Rome eenen hoogen rang bekleedde, heeft op nieuw aan het volk doen zien dat de rechtvaardigheid van Pius IX de schuldigen weet te bereik en te treffen, hoe hoog zij geplaatst mogen zijn. De kapitein Pfiser, kommandant der zwitsersche wacht in het pauselijk paleis, van knevelarij overtuigd, is onmiddellijk in zijn ambt geschorst. De Paas, wiens buitengewone goedaardigheid tevens de rechtvaardigheid met de barmhartigheid paart, heeft aan het ongelukkig huizegjin van den overtreder eene jaarwedde toegakend.

Rome is volmaakt rustig; het vertrouwen en de liefde van het volk jegens Pius IX vrochten wezenlijk wonderen.

ITALIË.
Het schijnt zeker te zijnde dat het groothertogdom Toskane een budgetwacht zal opegerig worden. De vrees van een oetrop betrekkelijk het verkiezings worden nagevaandigd.

RUSLAND.
De *Zwaabs Mercur*, deelt naar eenen brief van de poulsche grenzen een verslag mede der laatste operaties van het russisch leger in den Caucasus. De buitengeseht, gestelde manschappen bij de aanval van *Chassidi* zijn veel grooter in getal dan in het rapport van den vorst Worontze afgegeven werd. De Russen zouden aldaar aan gesseneveld en getweeten 1,700 man, waaronder 55 officieren verloren hebben. De in dien veldtoeg gelede generaal zou veel hebben toegesragt om de maat van Schamyrl te vergrooten en den moed der Circassiers te doen herleven.

ZWITSERLAND.
Een zeer merkwaardig voorval heeft in de zigt van den landdag van den 30 juli plaats gehad. De president heeft aan de vergadering mededeeling gedaan van eenen aan hem door het Vorstgenigten brief. Het Vorstgenigt in dervolven kennis dat hij verplicht acht de aandacht van den hoogen lande-

in te roepen... gewigt, welke aan hezelve door de gouvernemeten der kantons Bern en Tessin toegezonden zijn.

In de eerste vier depeches geeft de staatsraad van Bern kennis aan de federale overheid, dat het uit de rapporten van den prefect van Oberhasli, district Oberland, blijkt dat het kanton Unterwald op dezelfde tegen het kanton Bern gelegene grenzen aansprekingen opwerpt, dat vergaderingen van burgers uit Wallis en Unterwald te Meyringen (een groot dorp van Bern, op twee uren afstand van het Unterwaldenschen grondgebied) gehouden zijn, om te overleggen welke militaire en andere maatregelen in de gegeven omstandigheden genomen moeten worden.

In de tweede vier depeches geeft de regering van Tessin aan het Vorbt te kennen dat oorlogsbereidten uit Lombardije afkomstig, onophoudelijk door Tessin vervoerd worden, bestemd voor de kantons, die tot den Sonderbund behooren; dat deze oobstantigheid, eene groote verhuizing onder de bevolking van Tessin veroorzaakt heeft en dat een gedeelte der bezendingen te Lugano tijdelijk door het rijk van bezet genomen zijn.

Na eene zeer levendige discussie heeft de vergadering, op voorstel van den afgevaardigde van Zurich eene commissie van zeven leden benoemd, belast om de zaak te onderzoeken en de noodige voorstellen dit te brengen. Die zeven leden zijn de

- Uchelen (van Bern) radikaal.
- Wunderlin (van Uri) liberaal.
- Murphy (van Solothurn) liberaal.
- Noeff (van St. Gallen) liberaal.
- Kern (van Thurgau) liberaal.
- Davini (van Tessin) liberaal.
- Druey (van Waadt) radikaal.

De staten van den Sonderbund en Nedburg hebben zich van de stemming onthouden. Des anderendaags is zij de commissie reeds vergaderd. De opinie, welke de hetzelve der maatregelen van voorzigtigheid door het verbod van stemmen vraagt heeft, naar men reeds de stemmen van stemmen verworven, zoo al wel te verwachten was.

De uitvoerende raad van Bern heeft daarentegen van zijne zijde den afgevaardigde van dat kanton gelast, een voorstel aan den Landdag te doen, strekkende tot de vernieling der versterkingen, welke de Sonderbund zonder magtiging der federatie opgeworpen heeft.

IRLAND.

Een Brief uit Dublin, door de Daily News medegedeeld over de aankomst en de ontvangst van het staatslijk overschot van Daniel O'Connell in de hoofdstad van Ierland, behelst het volgende:

De straten waren overdekt met menigten langden geheelen weg, welke de lijstoet volgen moest. De schepen, die op de rivier lagen rouden, de winkels waren een halve gesloten. De kist zou ten twee ure aankomen, het einde de kist tot vier ure, en werd voorloopig in de kerk der Ontvan-ting, Malborough street geplaatst. Naarmate de kist de kerk naderde werd de toeloop groofter. Duizenden van personen overschreden de afscheiding, door de politie en de vrienden des overleden daargesteld, om de kist aan te raken. De lucht werd gevulde van zuchten en jammerkreten. Voor de lijstoet ging de catholijke geestelijkheid van Dublin, daarachter de zonen, bloedverwanten en vrienden van den overledene. Meer dan 250,000 menschen volgden den stoet.

SPAIN.

MADRID 31 juli. De hertog van Glücksberg is naar La Granja vertrokken: hij zal eerst maandag van die koninklijke residentie terugkomen.

De generaal Concha wordt eerstdaags te Madrid verwacht.

Men zegt dat de heer Salamanca van den heer Buchenstal brieven ontvangen heeft, waarbij

hij gemeld wordt dat al zijne pogingen om te kunnen gelden te vinden... Men weet dat hij die pogingen aanwerdte... leening van 100 miljoen reafen tot stand te brengen.

PORTUGAL.

Onder Engeland heeft men de volgende tijdsagen afgelezen van den 28 juli:

De engelsche gevolmachtigde heeft van lord Palmerston (zitting) bevelen ontvangen, om ide wegzending der tegenwoordige ministers te vragen, uithoofde zij tot de partij der Cabral's behooren. De maatregel moet in overeenstemming met Frankrijk en Spanje genomen worden. Men verneemt dat de koningin weigeren zal, te voldoen aan eene vordering welke zij beschouwt als eene onbevoor-lijke aanmatiging op haar prerogatief, en dat zoo zij eindelijk toegaat de cabralisten eene poging tot opstand zouden doen, van welke zij de volksgezinde gereed, om bij het vertrek der geallieerden het hoofd weder op te heffen.

Alles doet vrezen dat men nog slechts het eerste bedrijf van den burgeroorlog gegeven heeft en dat de oorlog door een bloedig toneel eindigen zal. De republikeinisten zijn wolkomen in het geheel van het kuispen.

De graaf des Antas is naar Engeland vertrokken, om den dood uit de hand eens moordenaars te ontrukken. Het had in althans in geijn, rustig. Er zijn in Portugal reeds slechts 3,500 manschapske troepen welke Oporto en Valencia bezet houden.

FRANKRIJK.

PARIS 2 augustus. Een hevige incident had heden in de zitting van de Pairs-kamer plaats. De zaak der groeten van Monza gaf daartoe aanleiding. De heer Dubouchage heeft bij die gelegenheid eenen brief voorgelezen, waarvan de schrijver aan het ministerie verzoekt dat het onderzoek in te stellen over de daadzaken, herbevestigd door den heer Goussier, vermeld, omdat de waarden van vele schandelijkheden en kwade praktijken van den dag zouden komen. Volgens hem zou uit dat onderzoek blyken dat er sedert het jaar 1843 een onverschappij van oekopers, bestaande niet alleen op den rijkdom van Frankrijk maar op al dien van Algerie hare plunderingen.

Deze maatschappij zou uit ambtenaren, vertegenwoordigers uit de Tweede Kamer, leden van de Pairs-Kamer, beambten van alle soort en rang, aanzienlijke financiers, enz. in haar midden opgenomen hebben.

De voorlezing van den brief heeft een groot gemor in de vergadering weg gebracht. Door een aantal leden ingezet om de haren te noemen, heeft de heer Dubouchage geantwoord:

« Deze vreesachtigen van van een dekschrift gezonden aan den kanselier en de leden van de Kamer der Pairs. De aangehaalde namen zijn van: den generaal Soult, den generaal Molino de St. Yon, Benichet, ex-directeur van het bureau van oorlog; Huston, voormalig chef der dienst van koloniasatie, het stuk is geteekend Larrey, gedelegeerde der stad Bone, staat d'Enghien n. 55 »

De Democratie pacifique konst terug op den geregistreerden verkoop van een wats onwaar te

gen den prijs van 450,000 fr. waarvan de National... Ziehier wat er dagblad en van zegt: De zaak was met een wezenlijk verband ver-ruikt op touw gezet. Wij weten, dikken de he-
hooflijk geregistreerde overeenkomst, dat het ont-
weep geregist 450,000 fr. moest opbrengen en
deszelfs verandering in de afrekeningen had men
niet bepaald; en inderdaad, wij zien op de
concessie van den weg rekende en er dus plaatsen

te begeren, zouden zijn, waarom zou men ook daar-
op niet eene winstgevende speculatie gebouwd heb-
ben?

De achting begrepen, als zijde geweest, zou
Zoo wij wel onderzocht zijn, men wijst de hant
leden te gelooven dat wij wel onderzocht zijn, zoo
de post van kassier der onderneming aan eenen
beambte van het beheer der financien, tegen be-
eding van 20,000 fr. behoudt van de 100,000 fr.

Maar ziehier wat de zaak vermitselende, plaats
was het bedrag van 20,000 fr. geantwoord. Het inde
weg van de zaak door de wasser afgeesteld de plaats
kon dus niet geleegd worden.

De persoon, welke de operatie geferd een de
20,000 fr. ontvangen had, heeft goed gevonden
het geld te houden, oeffenen op de plaats niet
leveren kon; daaruit ontlood eene klacht van op-
ligting aan het parket van den procureur des ko-
nings.

De Democratie pacifique vaagde geschiedt de pro-
cedure der koning's hogere gevele, uan beide klacht
gegeven heeft, ofschoon zij sedert drie maanden geleden
de zaak in handen van de waarden van al deze
bijzonderheden.

De Nationale schiedt twee dagen geleden, de vol-
gende vrees, aanden minister gerid:

Is het waar dat nadat een leverancier der gade
huizen van Algerie in failliet geraakt was, de schiedt
te onderzocht is, onderzocht een artikel van
den volgenden inhoud gevonden heeft:

15,000 fr. door het ministerie aan de koning te vragen?
Dat nu de koning, door de koning te vragen, de koning
niet heeft gevonden, is de koning te vragen, de koning
van Algerie te vragen, of dat deze niet goed
gevonden was, de koning een rapport aan den mi-
nister op te zenden?

NERDERLAND.

De Nationale koning te vragen en
aanveert den minister van oorlog, dezelve te her-
antwoorden.

Wij vestigen de aandacht van het publiek op de
onder de rubriek overtenien voorkomende bekend-
making van heeren Directeuren der Dredging voor
Onderzocht in Koophandel en Verkoop van Amsterdam,
wij wu de stellige verzekering hebben dat na den
10 augustus eene inschrijving meer aangenomen
zullen worden.

Van Regeringswege zijn in dit jaar drie schepen
schoenen beschikbaar gesteld geweest om den an-
voer van granen uit de Oostzee te helpen bespoe-
digen, namelijk de Suriname, de Samarang en de
Cerberus, het laatste schip echter slechts kort-
stondig, dewijl hetzelve reeds aangeweten was,
om de haringvisserij naar de vischery te verzoelfen.

Van 27 mei tot 15 juli zijn met de Suriname
gesleept geworden, van de reede Huisneer door
de Sond, Kattegat, tot in het Schagerak
schoepen. Van deze 34 schoepen (waaronder 27
koffen, 5 schoeners, 1 bark en 1 smakschip)
waren er 24 geladen met rogge, 3 met rogge en
garen, 1 met rogge en garen, 1 met tarwe en
garen, 1 met rogge en garen, 1 met tarwe en
garen.

Van 27 mei tot 18 juli zijn met de Samarang
gestationeerd in de Sond, gesleept 25 schoepen.
Van deze 25 schoepen (waaronder 22 schoeners en 2
schoeners en 1 bark) waren er 20 geladen met
rogge, 2 met rogge en garen, 1 met tarwe en
garen en 1 met rogge en garen.

Volgens eene gemiddelde berekening bedraagt de
weg langa velken de gemelde 59 schoepen zijn
gesleept door elkander voor ieder schip ongeveer
32 Duitsehe mylen.
Bavendien heeft ook het stoomschip Cerberus,

gedurende dezelfs kort verblijf te Elsenerij alvorens naar de haringvloot te vertrekken; aan wien graanschepen een gelijke dijnst bewezen.

Zitting van 5 Augustus. Men verneemt, dat hij het onweder, hetwelk 11 Maandag nacht gewoed heeft, de Dijk aan geslagen is in eenen papiermolen, tusschen met de Gade, en dat deze totaal is afgebrand. Ook is er bij die gelegenheid aan de houtzangtoren van den heer Mannes; bestaende Keopsak abhier, een schade toegebracht van nagenges, vijf honderd gulden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van 5 Augustus.

In de zitting van heden is de beraadslaging over het hoofdstuk VIII der staatsbegroting voor 1848 en 1849 (departement van Executie) voortgezet en einde gebracht en is dat hoofdstuk met 34 tegen 23 stemmen aangenomen.

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het X hoofdstuk der staatsbegroting (departement van Oorlog), en is dat hoofdstuk met 37 tegen 20 stemmen aangenomen.

De beraadslaging over de begrotingen wisten van heden vonden ten 8 ure worden voortgezet.

In de zitting van heden vonden de beraadslaging plaats gehad over het XI hoofdstuk der staatsbegroting voor 1848 en 1849 (departement van Koloniën), en is dat hoofdstuk met 34 tegen 23 stemmen aangenomen.

Zitting van 6 Augustus.

In deze zitting heeft de commissie van rapporteurs voor het gewijzigd wets-ontwerp houdende den titel van het Iste boek van het strafwetboek een algemeen verslag daarvan uitgebracht. De vergadering heeft bepaald dat op morgen zal worden overgegaan tot de beraadslaging over de begroting van de Lands Drukkery voor 1848 en 1849, daarna over het ontwerp tot verhoging van hoofdstuk VIII der staatsbegroting voor 1847 en 1848 over het wets-ontwerp tot vaststelling van den titel van het Iste boek van het strafwetboek.

Daar de commissie voor de verzoekschriften eenige rapporten had uitgebracht, is de vergadering overgegaan tot de beraadslaging over het XII hoofdstuk der staatsbegroting voor 1848 en 1849 (departement van Oorlog), en is dat hoofdstuk met 36 tegen 20 stemmen aangenomen.

Daarna is beraadslaging gehouden over het wets-ontwerp tot vaststelling der middelen voor 1848 en 1849, welk wets-ontwerp met 37 tegen 20 stemmen is aangenomen.

Zitting van 7 Augustus.

In de zitting van heden is het vragen en bekwomen van eenige inlichtingen, met algemeene stemmen aangenomen. Het wets-ontwerp houdende begroting van kosten voor de Landsdrukkery over 1848 en 1849.

Daarna worden de beraadslagingen geopend over den nieuw aangeboden titel van het eerste boek Wetboek van Strafrecht, en de *Wetboek der misdaden, misdrijven, en misdaden, van misdrijf.* Sommige sprekers brengen eenige bedenkingen omtrent de bepalingen van de wet, in het midden, of vragen nitlegging aangaande de welke uitdrukkingen.

De minister van Justitie heeft de gemaakte veranderingen in den titel toegelicht.

De stemming is de titel aangenomen met 44 tegen 5 stemmen.

Vervolgens is het wets-ontwerp tot verhoging van hoofdstuk VIII der staatsbegroting voor 1847 zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is de verhoging over 1847 van het hoofdstuk voor de Marine, zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

De huchtotelijke commissie, in wier handen vrees is gesteld een adres van den heer de Bosch, Kammer van waasbij, wordt verzoekt, om tegen verzoeken de gedrukte stukken der Tweede Kamer te ontvingen heeft rapport uitgebracht. Op de voorgestelde wijze kan in dat verzoek niet getreden worden, maar er is eenleiding van een overleg tusschen den voorzitter der Kamer en den minister van binnenlandsche zaken, zullen van vóóter af de stukken die betrefft het voorloopig verslag en de antwoorden steeds in de Staats-Commissie worden geplaatst, in afzonderlijke huvoegsels worden opgeschreven en zoo ook de verlagen van het verhandelde.

Daarna worden nog veralagen uitgebracht op verzoekschriften, en wordt de discussiel oer het stam- en kiesrecht bepaald op aanstaanden maandag ten 10 ure. Vervolgens is de Kamer voor eenige oogenblikken overgegaan in committee-generaal, waarschijnlijk tot afhandeling van indisch den Keizerlijk voor het uiteengaan der Kamer.

LATERE BERICHTEN.

Het Zwitsersch Verort heeft aan al de officieren der zeyen catholijke kantons een circulaire gerigt, waarbij zij uitgenoodigd worden om eindelijk op den 10 augustus bekend te maken in welke betrekkingen tot den Sonderbund staen. Het aantal vijftig kanben men te Londen 460 yerkiezingen, daaronder telt de *Globe* 245 whigs, 81 peelisten en 134 protectionisten.

Ten gevolge van het gebeurde in de Kamer der Pairs heeft de generaal Saint-Yon, minister van oorlog, een bericht wedergelegd, omtrent al de pogingen van den minister van justitie, om hem daarvan terug te houden.

De dagbladen van heden (maandag) hebben op het antwoord van den koning van Pruisen op de vragen van den landdag, eenen brief van Z. H. aan al de aartsbischoppen en bisschoppen telt geleide der trefvoor medegedeelde *Encyclical*, welke bijzondereheden oopenroeglijk kijktsten van O'Connell te Dublin alsmede over het aangevangen proces der Polen te Berlijn. Van een ander oogen van in ons volgend nummer verslag.

Advertentien.

Een JONG MENSCH, van de R. O. Godelines, van fatsoenlike Familie, ge-examineerd als APOTHEKER voor de Provincie Noord-Brabant, zag zich gairne geplaatst als **PROVISOR** te **Breda**, alhierop reflecterende, gelieve zich te adresseren onder Letter Z, bij den heer H. C. E. VAN DEN OUWELANT, Apotheker te 's Bosch.

Van af heden is teken Mei
aanstaande!
UIT DE HAND TE HUUR
de Windkorenmolen,
te HEUSBEN.
ONDERNEMING
R. T. VAN BOBB,
DIENST
Grave en s Hertogenbosch.
Binnen 3 uren tijds
Te beginnen op Dingsdag 10 Augustus.
Van Grave's Morgens 17 uren.
's Bosch Namiddags 9
De Pijpen der Planten zijn.
Doo gebroken veeg 1.50
Haveren weg enz. 10.15
De Kalkoven zijn
te Grave bij den Ondernemer
van de Bosch, Hotel de Gouden Leeuw.

BEKENDMAKING
Al degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan, of eenige papieren, of gebonden bewijzen van eenigerlei waarde onder zich moeten hebben, regulerende de Boedel van den Heer JAN VAN OIJEN, die op den 22sten dezer afziet overleden, worden verzocht, daarvan opgave, Betaling of afgifte te doen aan de weduwe, of aan den Executauw Teestamentarij, G. P. TOMBRINK, te 's Bosch, de Augustus 1847.

INRICHTING VOOR ONDERWIJS

aanstaande in de maand Augustus, zal worden geopend de school voor de kinderen van de Gemeente 's Bosch, op de plaats van de heer de Bosch, te 's Bosch.

Koophandel en Nijverheid.

AMSTERDAM.

Het **BESTUUR DER INRICHTING** voor-nood, heeft de eer te betigten, dat de volgende **LEERCUR'SUS** zullen beginnen op den 4 October en zullen duren tot den 15 Augustus.

OUDERS van **NOEG DE NIEUW** die hooft **Zorg** van **REPUBLIEK** en **RECHT VAN** **Scholen** dezer **Inrichting**, wenschen geplaatst te zien, gelieven zich daartoe aan te melden voor den 10 Augustus, aan het **LOKAAL DER INRICHTING**, War-antwoord van No. 206, te 's Bosch.

De **Verwachtingen** van de **RECHT VAN** (waarschijnlijk de **Programma**) hetwelk aan het Bureau dezer **Commissie** ver-kringbaar is, terwijl men voor nadere infor-mation persoonlijk of met **franco** brieven, zich gelieve te verzoeken bij den Heer **BERDIA**, Directeurgeneraal van de **Inrichting**, te 's Bosch.

MR. W. J. VAN DER BEEK,
DR. S. SARPHATT,
Amsterdam 16 Juli 1847.

Door Sterfgeval

wordt binnen de volkrijke Gemeente **Maak-wijk**, (Provincie Noord-Brabant), openge-teerd, eenne spaciouse en soliede **Kooph-manshuizinge**, sedert 1825 geheel nieuw opgebouwd, met annex **Kuikhol-zen**, **Plaats en Tuin**, etc. of zonder **Overneemingskosten** te betalen, als nog met het beste succes en voortvortende **Handel in Staat Lijzen, Steen-kolen, Olie, en Verfwaren**, om zulks des yerksiezende direct te aanvaarden, kunnende de **Koper** op de **huizinge** der **Koopmanshuizinge** te 's Bosch, in 's Bosch.

Adres met **franco** brieven aan de **Directie** de **Wade HENDRICUS VAN DIJK** in 's Bosch, Gemeente **Maakwijk**.

Graanmarkt.

Van **HERTOGENBOSCH** op den 6 en 7 Augustus, Vrijdag en Zaterdag, 6 en 7 Augustus, **NIJWE ROGGE** 7.00, 7.50, 7.15 **BOEKWELT** 7.10, 7.10, 7.10 **HAVER** niet aan.

Beurs van Amsterdam.

Zaterdag 7 Augustus ten 4 ure.
W. S. 21 pct. 57, 56, 55, 54, 53, 52, 51, 50, 49, 48, 47, 46, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 33, 32, 31, 30, 29, 28, 27, 26, 25, 24, 23, 22, 21, 20, 19, 18, 17, 16, 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0.
Dio 100, 99, 98, 97, 96, 95, 94, 93, 92, 91, 90, 89, 88, 87, 86, 85, 84, 83, 82, 81, 80, 79, 78, 77, 76, 75, 74, 73, 72, 71, 70, 69, 68, 67, 66, 65, 64, 63, 62, 61, 60, 59, 58, 57, 56, 55, 54, 53, 52, 51, 50, 49, 48, 47, 46, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 33, 32, 31, 30, 29, 28, 27, 26, 25, 24, 23, 22, 21, 20, 19, 18, 17, 16, 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0.

OPGAVEN van de Hooft der Rivier van Maas te Grave in van de Dijk te 's Bosch, waaraan men des morgens ten 8 ure

MAAS TE GRAVE	DIEZE TE 'S BOSCH.	STU
DA...
ROVEN
AP
Aug. ell. dm.	dm. dm. allen dm. allen dm. dm. dm.	dm. dm. dm.
116	15 680	116
7	6 30	7
8	5 31	8
9	4 31	9

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven AP.
Hoogte van den Rijn te Keulen, 7 augustus, voet 09 duim.
Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY.